

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicării repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru strălănită 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Rourați, ceriuri...

(+) *Privelistea haosului trezește dorul rănduelii și al orânduitorului. Desmățul și volnicia celor îmbuibăți și puternici strigă la cer după cel Sfânt, Drept și Iare, care să pună zăgaz desfrâului și împilării, și să ridice spre înălțimi fețele obijduite și plecate în țărând. Pe vremea vechiului proroc din Pământul Făgăduinții, ca și în zilele noastre de cumplită buimăceală a multimilor: sfidare a bunului simț și al dreptății la cei chemați să fie povățuitori; băjbăieli în noapte, bătăcărăală în atâtea mocirle, și vânt de răzmiriță la cei ce s'ar cuveni să fie sfătuiți spre bine, și primitori de sfatul bun. Numai firesc este, prin urmare, ca ochii noștri să caute, în acest răstimp de postelnică reculegere, cu stăruință insutită și înmiiță, spre țaria de lumină, cucerindu-ne, ca profetul Isaia de demult, și rugând ceriul să roueze și în sufletele noastre pe cel Drept; Doritul neamurilor și al nostru.*

Pentru că toți, — turme și păstori, norod și cărmuitori — toți ne-am abătut, și împreună netrebniți ne-am făcut. Și nu este care să facă dreptate. Nu este până la unul. Ou toate că avem îndărăptul nostru o tradiție bimilenară de viață creștină. Și deși un nour de mărturie adeverește că toate ne sunt cu putință întru Hristos cel ce întărește pe câți i-se închină cu credință și vreau cu tot dinadinsul să trăiască într'insul, printr'nsul și pentru dânsul.

Strigă Apostolul: Deșteaptă-te cel ce dormi, și te va lumina Hristos! Negurile sunt dese; apășarea e mare și drumul anevoios. Domnul nu este aproape este. Cheamă-l într'ajutor și te va auzi. Și de tot răul te va izbăvi. De moleșala trupului și oboseala sufletului. De acea robie a simțurilor, care încătușează și înăbușe orice avânt spre celea înalte. De acea sfârșeală a spiritului, care se epuizează în murmure, ironii, sarcasme și bocete neputincioase. Când atâtea lipsă este de crainici ai idealismului, și luptători ce nu știu ce-i îndoiala de izbândă, frica și descurajarea!

Timpul postului, în care tocmai ne aflăm, e dintre cele mai potrivite să ne revizuiem conștiințele și să refacem ce-i de refăcut. Biserica, în acest timp, ne îndreaptă privirile ochilor sufletului spre taina Noptii Sfinte și spre Pruncul, căruia ieslea-i dă sălășluire. Gândul bisericii e limpede: Curățită-vă simțirile ca să primiți cu vrednicie pe Cel ce vine la voi ca să vă ridice la El. Dumnezeu doar, după cum o spune Sf. Atanasie, s'a făcut om, pentruca pe om să-l îndumnezeiască. Pe omul de bunăvoință, care ascultă glasul Lui și-și face silă să plinească voia Lui. Pe creștinul, pe preotul care se saltă din mrejele moliciunii, înfrână animalul din sine care nu visează decât trai ușor, ferit de zbucium, gâtlej plăcut gădilat și stomac pe ales sațiat; privește totul prin prizma vesniciei: slujba sa, năzuințele, câștigurile și pierderile, căsenii, prieteni, cunoscuții și necunoscuții, trecutul prezentul și viitorul. Pe sluga altarului, care-și trage pe seamă c'a intrat în Sfânta Sfințelor propter Iesum, non propter esum. Și de aceea munceste, rabdă, se roagă, se supraveghează, se stăpânește; nu se dă lăncezelii, nu vânează situații, nu pizmuieste, nu se plictisește. Înțelege pe toți, îi iubeste pe toți, se jertfește pentru toți. Mai mic decât toți socotindu-se și slugă netrebnică știindu-se chiar și dacă a făcut tot ce trebuia să facă. — Avalanșa de patimi, deslănțuită de lupta electorală chiar acum în toiu, să potențeze în toți cei buni spiritul Pruncului așteptat. Puhoiului imund al vrăjmeziei să-i opună digul dragostei pilduită prin întromenirea Răsdritului celui de sus! Ca lumea s'ăibă folos de nașterea Lui.

Drama spaniolă

Biruința creștină în alegerile din Spania — Isprava marxismului ateu —
Invățăminte pentru viitor

(=). Duminica trecută au fost alegeri în Spania. Lupta a fost de-o înverșunare ne mai pomenită. Lozinca ei a fost: Hristos. Pentru ori contra lui Hristos: așa s'au împărțit cele două tabere beligerante, de-a dreapta și de-a stânga Mântuitorului. Au biruit partidele de dreapta, cu steagurile Regelui veacurilor. Strălucit, peste toate așteptările. Au luat mai mult de 60% din totalul voturilor și mandatelor. Din ceata celorlalți au căzut mulți pe front. Până și dintre miniștrii dela putere vreo trei.

Prin aceasta se încheie, sperăm, marea dramă spaniolă a zilelor noastre și în țara segnlorilor se va stabili pacea și ordinea și viața își va relua cursul de dezvoltare firească, sub stăpânirea spiritului credinței. Acest desnodământ, dorit de toți cel bun, mai are încă greutate în cale. Mai curând ori mai târziu însă izbânda va fi deplină și definitivă. Pentru că ea corespunde sufletului spaniol.

De trei ani, aproape, Spania este teatrul unor frământări și sbucium intern fără precedent în istoria ei liniștită. Catolică până în rărunchi și cu tradiții monarhice multisekulare, acum sunt 31 luni și-a alungat regele și și-a schimbat radical fizionomia vieții publice. Prinsă în vârtejul noului duh de prefaceri adânci ce suflă peste lume, sedusă de vraja unor lozinci răsunătoare și goale, ea n'a putut rezista valului de propagandă abilă și vie care, la un moment dat, i-a tălat brusc firul evoluției istorice firești și a trecut-o, printr'un puternic salt mortal, sub stăpânirea idealului social al marxismului comunist și ateu.

Urmările se cunosc. Țara pașnică și veselă a lui Don Quihotte a fost prinsă de un fel de nebunie. Noua „ordine“ marxistă a produs anarhie generală. Peste 20 la sută din avutul național a căzut pradă furiei de distrugere a revoluționarilor. Noul ideal cultural s'a realizat în închiderea și dărâmarea școalelor — fiindcă erau catolice — lăsând hoimărelii pe drumuri sarcina de-a îngriji educația sutelor de mii de copii alungați din așezămintele ocrotitoare ale bisericii și ale ordinelor călugărești. În numele noului duh, s'a dat foc bisericilor și a început înăbușirea silnică a credinței. A curs sânge și lacrimi multe.

Era cu neputință domnia statornică a acestei sălbătăcii. Era de prevăzut, că Spania catolică se va reculege. Lovită pe neașteptate, buimăcită de sclipirea înșelătoare a unor iluzii țesute cu diabolică artă, ea s'a aruncat în vârtejul înorriilor ispititoare cu toată patima temperamentului său aprins, vijelios. Abia atunci a început a-și da seama de realitate, când noua rânduială a pornit lupta pe față împotriva lui Hristos. Atunci a început desmeti-

crea. Era târziu. Puterea era în mâinile dușmanilor. Și spiritul credinței nu îngăduia recucerirea ei prin violență și revoluție. A trebuit, deci, dată lupta pe terenul legilor, prin luminarea și organizarea conștiințelor. Și aceasta s'a făcut cu o viteză surprinzătoare. După doi ani și jumătate, domnia lui Anticrist a fost răsturnată, în cadrele legilor și îngrădirilor pe care ea și-le făurise ca zid ocrotitor.

Este un zezultat pentru care catolicii spanioli merită omagii noastre și ale întregel lumi civilizate. Pilda lor va fi pentru toți nou izvor de încredere în puterea de neînving a credinței lui Hristos, care poate fi năbușită la un moment dat, dar nu poate fi suprimate. Mai târziu, ea va triumfa, fără îndoială, și în raiul roșu al bolșevicilor ruși.

În aceeași vreme fosă, întâmplările din Spania vor servi de învățătură pentru viitor. În Spania și alurea. Ele sunt un memento pentru vigilența cu care trebuie urmărită dintru început propaganda subversivă, a revoluționarilor comuniști. De altă parte, să nu se uite, că în dureroasa desfășurare a evenimentelor din țara toreadorilor vina nu este întreagă de partea apostolilor lui Marx. Conducătorii de până atunci își au și ei contribuția lor remarcabilă. Prea se anchilozase viața în Spania. Prea s'a arătat refractară noului duh al vremilor, care nu mai încăpea în halna rigidă a vechilor rutine. Se cereau imperios reforme, cari au întârziat prea mult. Cum e, de exemplu, o sănătoasă reformă agrară.

Va trebui să mediteze nișel și Biserica spaniolă. O va face, de sigur, fiindcă ea a suferit mai crâncen în ultimii ani. Va înțelege acum multe lucruri. Și, în special, că viața religioasă nu se poate închide numai în biserică și în școală. Ea trebuie să străbată, cu spiritul ei, întreaga așezare a vieții publice: arta, literatura, economia, politica. În țara creștină, toate trebuie să fie pătrunse de spirit creștin. În consecință: steagul evangheliei nu trebuie ascuns în sacristie, ci scos la soare și la vânt. Nu ne trebuie numai suflete creștine, ci și cetățeni creștini. Și, prin ei, stat creștin. Este, prin urmare, necesară pretutindeni o serioasă educație socială creștină și o organizare a conștiințelor în domeniul vieții publice. Nu mai putem trăi în situația falsă de până acum: creștin în biserică și în familie păgân în viața publică. Și spiritul creștin nu poate birui decât prin muncă sistematică, conștientă: organizată, a tuturor. Ideal înscris pe stindardul „Acțiunii Catolice“ și a „Agrului“ nostru.

Fie drama spaniolă, și pentru noi, nou izvor de întărire în lupta pentru ducerea la izbândă a acestui ideal!

Apostolle curată. N'a trecut nici sărbătoarea „Intrării în biserică” fără să aducă prisos de daruri spirituale deosebite. Cum sunt cele ale deprinderilor sufletești făcute indeobște.

După cât știm, în zilele de 19—21 Noemvrie c., s'au ținut misiuni populare în *Glacăș* (distr. Dumbrăveni) și în *Turda Veche* (distr. Turda). Cu rezultate nespuse de mângâietoare în amândouă parohiile.

1. La Glacăș vestitorii ai cuvântului au fost pâr. *Elie Magda* din Alba-Iulia și pâr. *Gheorghe Simu-junior* din Dumbrăveni. Parohie curat unită, mai nou învălurată de persecutorii în tulbure. Dealtfel popor bun și iubitor de cele sfinte. Din 467 inși, câți sunt cu toții, s'au mărturisit și cuminecat 314 inși. Adecă toți, dela opt ani în sus. La mărturisiri au dat ajutor și preoții: L. Lupu din Ernea, V. Pop din Șmig, și pâr. G. Vamoș, preotul local.

2. Misiunile dela Turda Veche le-a ținut pâr. *Dumitru Neda*, redactorul nostru. Mărturisiri și cuminecări, — sine fine. Duminecă și la Vovidenie câte două liturghii: una pentru elevi, alta pentru parohieni. După masă vecernie, seara binecuvântare euharistică. Biserica tlixită la toate slujbele de tineri și bătrâni, intelectuali și muncitori cu palma. Mulți ascultă cuvântările — câte una la fiecare slujbă — de afară. De remarcat numărul impozant de intelectuali nu numai la conferențele de seara, rostite anume pentru ei, ci și la celelalte, la toate (deosebit pentru elevi și deosebit pentru publicul mare). La ascultarea mărturisirilor au dat ajutor Părinții profesori-catiheți Dr. Cerghizan și Balint, apoi pâr. V. Mureșan din Copăcenii, pâr. Bozdog și Caba, preoți pensionați; pâr. Dr. Coriolan Sabău, parohul local și ajutorul desinteresat al acestuia, pâr. Gr. Dardai, cel cu salariu — bugetul personal al parohului local.

De menționat că viața sufletească în vremea din urmă în această parohie a luat avânt de nebănuit. Mărturisirile lunare, împărtașaniile de întâia Vineri a lunii, și actele de pietate impuse de felurite devoțiuni înfloritoare aci (de ex. cultul morților) arată un

nivou foarte ridicat. Reuniunea Femeilor și curatoratul bisericesc, cu d. M. Găzdac în frunte, deasemenea fac din partea lor tot ce pot, pentru ca toate cele bune să s'adune, să crească și să se întărească în această parohie de model. — Ajute Domnului!

Capitulul lugojan întregit. Descompletat prin trecerea pâr. Dr. Fireza în legăturile altui fel de a sluji pe Domnul, capitulul lugojan s'a complectat din nou. Cel ales pentru locul vacant în 22 Sept. c. și instalat în 12 Noemvrie c. e pâr. *Teofil Crișan*, vicarul Hațegului.

Actualul titular al scaunului de canonic prebendat dela Lugoj s'a născut la 1869 în Băgău (jud. Alba). Studiile liceale și teologice le face la Blaj. Face o vreme și pe rând pe învățătorul confesional în Clopodia, Iscroni și Lupeni. La 1898 se sfințește de preot celibe, pentruca să treacă numaidecât ca preot ajutător pe lângă fieliertatul L. Iancu, și învățător totodată. Trece și de aci însă în curând la parohia nou-înființată Ohaba-Forgaciu, unde păstorește până la 1908, fiind în aceeași vreme și învățător confesional. Om de energie neînfrântă, biruite greutățile pentru alții exasperante (nu găsește casă parohială, nu biserică, nu un petec de pământ măcar). La plecarea spre Părul (parohia de unde în 1913 ajunge vicar la Hațeg), lasă la Ohaba-i dragă opt jugăre de pământ, locuință pentru preot, sală spațioasă de învățământ și o capelă provăzută cu toate celea de lipsă.

Nici din Părul nu pleacă fără urme de neșters: o școală impunătoare, de să-i tot cauți părechea! — Hațegul știe și el de realizările pâr. vicar Crișan, pe care Dumnezeu să-l țină mulți ani încă și în noul său post!

Festanie, și încă ceva

Duminecă, 19 Noemvrie a. c., s'a sfințit *noua clădire a Școlii normale unite din Oradea*. Această școală e din cele mai vechi. Fondată în 1784, ea împlinște în acest an școlar un veac și jumătate de existență. De aceea, po-

trivit tradiției glorioase moștenite dela marți săi înaintași, I. P. S. episcopul *Valeriu Traian Frențiu* s'a îngrijit ca acest mare eveniment să fie prăznuit într'un chip vrednic de importanța sa istorică.

La sfârșitul anului școlar trecut a hotărât dărâmarea clădirii vechi și începerea lucrărilor pentru clădirea nouă. Și, iată, totul i-a favorizat pe acest stâlp al credinței noastre din Bihor: timp, credit, oamenii în cuvântarea ce a rostit cu ocazia sfeștaniei, oficiate de însuși I. P. S., asistat de părinții canonici și profesori ai școlii, în prezența elevilor și a unui numeros și select public, după o scurtă reprivire istorică asupra trecutului îndepărtat al școlii, spunea că întâi s'a rugat lui Dumnezeu să-i ajute, dându-i timp frumos. Și i-a dat! În acest an atât de stricacios prin ploile și inundațiile sale, noi am avut la Oradea un timp relativ bun. În tot intervalul dela dărâmarea clădirii vechi până la terminarea clădirii noi, o singură zi a fost nepotrivită lucrării edilitare și atunci această lucrare a fost suspendată. Incolo, numai zile lucrătoare. Tot așa a găsit I. P. S. acum, pe timp de criză financiară, creditul necesar pentru a finanța o clădire ce constituie o fală a eparhiei și a municipiului Oradea.

În această clădire vor avea loc și noile locuințe ale părinților canonici, apoi, în afară de cele 24 săli de curs, un vast amfiteatru mai mare decât al Cercului Catolic din localitate, apoi o mulțime de săli speciale pentru toate nevoile școlii. Cu complexul ei de clădiri și atenanse, ea pare un institut superior, un colț de cartier universitar.

N'a uitat I. P. S. să spună că toate acestea i-au fost cu puțință numai pentrucă a avut și are credință tare în Dumnezeu și pentrucă ține poruncile dumnezeiești și bisericești, toate — și aceea de a da zeclulă sau dijmă din toate ce agonisește.

Inaltului chiriarh i-a mulțumit în cuvinte alese și mișcătoare d. director *Corneliu Sabo*, canonic onorar, schițând fazele de dezvoltare ale acestei școli istorice. Sf. Sa le-a cunoscut în bună parte din proprie experiență și a putut să măsoare distanța parcursă dela hrubele

Foia „Unirii”

Cămin pustiit

de Sabin Gh. Trușla

Inchipește-ți, dragul meu, — mă întâmplă într'una din zile doctorul Georgescu — soția avocatului Petrini a înebunit!

Îl privii stupefiat.

— Halde, nu face glume.

— Aș fi nespuse de fericit, reluă doctorul, clătănând din cap posomorît, dacă aș putea să te mai întreb cu glume. Durere însă, ceea ce îți spuneam despre soția avocatului Petrini este cruda realitate.

— Cum se poate asta? E de necrezut! Doar abia sunt două săptămâni de când am văzut pe d-na Petrini. Știi... cu ocazia cununiei prietenului nostru Alecu. Era veselă și spirituală, ca în totdeauna.

— Da, așa era cum spui, dar vezi că... în intervalul acesta s'au petrecut multe evenimente, pe cari tu, care trăiești departe de oraș, într'un sat de munte, unde posta abia comunică odată, sau — în cazul cel mai bun — de două ori pe săptămână, nu ai de unde să le știi. Două săptămâni, relativ, este timp scurt și totuși bogat în evenimente și surprize.

— Bine, doctore, — adecă pardon, nu e bine de loc, dar vezi... așa e vorba — ce s'a

putut petrece în viața d-nei Petrini, pentruca să ajungă în stare dementă? căci, așa numai... de florile mărilor, nu-și pierde nimeni mintea!

— Foarte simplul spuse doctorul Georgescu, luându-mă de braț. D-na Petrini a înebunit din pricina unui necaz pe care nervii ei extrem de surescitați nu l-au putut suporta. Biata femeie, ademenită de câteva prietene ușuratică din așa zisa „elită”, căzuse de-o vreme încoace în mrejele unui stupefiant puternic, și...

— Asta o știam. Nu înțeleg însă, ce necaz a putut să dea peste capul d-nei Petrini, din pricina căruia să-și piardă mintea. Eu cred că cel mai mare necaz al unei femei — înțeleg femeile din „lumea mare”, sau „moderne” cum li-se mai zice, cum era considerată și d-na Petrini — este când, privind-se în oglindă, constată că nu este frumoasă. Caz foarte rar, căci o astfel de femeie, oricât ar fi de „urită”, totuși găsește ceva „frumos” pe propria-i fizionomie. Ba că are ochi frumoși, visători și melancolici, — al să le vezi ce priviri ademenitoare știi să arunce în oglindă când își inspectează „mutra”! — ba că îi sunt frumos arculate sprâncenele, ba că are gene lungi, mătasoase, sau nas mititel și delicat, ba că...

— Ei, ... fii serios, mă intrerupe brusc doctorul Georgescu. Eu îți vorbesc despre un caz regretabil și înduioșător, iar tu o iai așa... par'că am fi în drum, spre un cealudansant... — Crede-mă, doctore, cazul d-nei Petrini

m'a înduioșat nespuse de mult și ceea ce îți spun nu e glumă. Lasă-mă, te rog, să-mi reiau firul povestirii și te vei convinge că vorbesc serios. Eu fac apologia „necazului” în mod cam neobișnuit, dar ce să-i faci... Felul de a vedea lucrurile prin prisma aceasta e o specialitate a mea.

... Și, cum spuneam, era frumoasă, admirabilă chiar, vrednică de penelul unui măiestru de talla lui Rafael, sau un Grigorescu al nostru. În căsnicie — cred eu — a fost deplin fericită, căci avocatul Petrini, pe lângă faptul că este un bărbat frumos, mai este și bun, loial, îngăduitor și veșnic senin; calități cam rare astăzi și pe cari întrunindu-le cineva, merită să fie numit „soț ideal”. Deci, crede-mă, dragă doctore, nu pot înțelege „pricina” pentru care d-na Petrini să înnebunească de necaz, când, pe lângă cele ce le-am amintit mai sus, familia Petrini mai este și foarte bine situată.

— Da, ai dreptate, dar ai uitat ceva... Și tocmai în acest „ceva” zace pricina pentru care d-na Petrini a ajuns astăzi în stare dementă. Știi și tu — erai doar prieten al familiei — că soții Petrini aveau o comoară pe care o idolizau. Această comoară era unica lor copilă, dragălașa și frumoasa Mimy. Acum câteva zile copilă s'a îmbolnăvit de gripă și a murit.

— Ce spui? Mimy a murit? Dumnezeu! abia acum înțeleg...

— Da, dragă, a murit, sau mai corect

și maghernițele întunecoase ale Seminarului de altă dată la școala cu șapte săli moderne de învățământ construită în 1907 de episcopul D. Radu și, în fine, la grandioasa clădire de acum. De aceea n'a fost o vorbă goală, ci plină de miez ceea rostită de Sf. Sa, că numele marelui arhiepiscop va rămâne pe veci înscris în analele institutului, ca a celui mai mare binefăcător al său. Cuvinte duioase de circumstanță așpus, în numele normaliştilor, tânărul Iuhas, asigurând pe I. P. S. că nu-l vor uita nici când pentru dragostea și bunăvoința cu care le încălzește tinerețele lor fragede.

Când ne-am despărțit, în acordurile de „Mulți ani”, ale corului Hubic, ne desfătăm de limpezimea neasemănată a acestei minunate zile de toamnă, comparabilă, doar, cu sufletul de o puritate evanghelică a marelui ctitor.

Ion Căparu

Pentru frații din risipire. Apelul pâr. Mitropolit pentru a veni într'ajutorul credincioșilor noștri răsfirați în toate părțile vechiului Regat și primejduit sufletește, n'a rămas fără răspuns. Am mai încrestat o serie de danii făcute în acest scop. Și continuăm și de astădată să dăm o nouă listă a celor ce au dat dovadă că înțeleg strigătul celor ce nu vreau să piară, și nu-i iertat să piară pentru biserică lor și împărăția lui Dumnezeu.

Se însiruire în prima linie *Capitulul Bobian* cu 10.000 Lei. Pentruca să-i urmeze în maritimozitate: *Preoștii distr. protop. Șarmaș*, cu 6000 Lei, cei ai distr. protop. *Mediaș* cu 5400 Lei, iar ai vicariatului *Făgăraș* cu 4700 Lei. *Corpul didactic dela Școala comercială superioară de băești din loc* s'a înscris la această operă de cea mai curată caritate cu 2700 Lei.

Nici *parohiile* nu rămân din ceată. Până acuma au dăruit: Parohia *Făgăraș*: 3100 Lei; *Zlatna* 2100 Lei; *Lechința*: 2500 Lei; *Galtiu* 1200 Lei; *Iclânzel*: 1150 Lei; *Șinca-Veche*: 1000 Lei; *Aiton*: 1000 Lei; *Ghimeș-Făget*: 1000 Lei; *Toplița*: 1000; *Veștem*: 917 Lei; *Căpușul de Câmpie*: 800 Lei; *Gura Râului* 820 Lei; *Odorheiu*: 760 Lei; *Noșlac*: 696 Lei; *Viștea de Jos* 550 Lei; *Armeni*: 500 Lei; *Lechințioara* 423 Lei.

zis: a adormit lin și frumos, cum adorm pentru vecie petalele rozelor de toamnă atinse de brumă.

— Din cauza gripei? întrebai eu, cu glas sufocat.

— Gripă și alte complicații. Copila era crescută prea delicat. Soții Petrini, dar în deosebi „mama”, o feră și de soare și de vânt. Mimy a crescut ca o floare în glastră și, astfel, nu e de mirat că nu a putut să se desvolte în așa fel cum se desvoltă florile crescute în aer liber. Încă din vremea când era în fașă, era tratată cu medicamente contra rachitismului și cu esențe vitamine. La aparență copila era bine desvoltată. Trebuie să mă înțelegi... Am spus că era bine desvoltată, fiindcă... știi doar că Mimy era voinică și grăsulie, dar asta nu înseamnă cătuș de puțin că era deplin sănătoasă. Creșterea prea delicată a copiilor nu este salutară, căci — și-o spun așa... confidențial — natura este un medicament mult mai eficace decât acela pe care îl dăm noi doctorii.

Ca medic de casă, am încercat totul pentru salvarea copilei, dar toate străduințele mele au fost zadarnice. Când îi dădeam copilei ultima injecție, d-na Petrini — care nu dormise de câteva nopți — își privea copila cu ochii tulburi și frângându-și mâinile desnădăjduită. În cursul nopților nedormite luase câteva doze de stupefiante și nervii îi erau extrem de surescitați.

Cu dar din dar se face raiul. Cele multe, sigur, vor urma. Cunoscute și necunoscute. — Milla Domnului fie cu cei milostivi!

Praznic luminat în Jichișul de Jos. Prilej pentru aceasta a fost *sfințirea bisericii locale* din partea *P. S. S. Iuliu al Clujului*. Actul sfânt a fost săvârșit de înaltul ierarh în sobor de patru sprezece preoși, între cari erau și pâr. canonic D. Valda, cu profesorii de teologie E. Lemenyi și S. Popa, dela centru. Jichișul de jos numără 130 familii unite. Puține la numărătoare, cum se vede. Mari însă de suflet, și jertfelnice. Pompoasa-le biserică e dovadă. S'a ridicat din contribuțiile lor. Asta, bine înțeles, grație și stăruințelor neobosite ale păstorului lor sufletesc, pâr. *Emil Porușiu*, ajutat la împodobirea bisericii de membrele Reuniunii Marlane din loc, în fruntea căreia stă venerabila doamnă A. Chebeșiu.

Primirea făcută arhiepiscopului, și aici, ca pretutindenea: strălucită. Porți de triumf, ploale de flori și bineventări sincere, mișcate. Slujba sfințirii se începe în presară, ca a doua zi să se încheie în cadru de liturghie arhierescă, cu ridicarea la treapta preoșiei a diaconilor: S. Aclu, V. Coșbuc și Ioan Pop. La sfârșitul liturghiei: cuvânt arhieresc. Peste patru mii de credincioși sorb cu nesaț învățătura împărtășită lor de urmașul apostolilor. După care vin la rând: recepțiile, masa comună și toasturile ocazionale. Totul într'o atmosferă senină de elevată bucurie. (sp.)

Știri mărunte

Personale. În clerul eparhiei Lugojului mai în urmă s'au făcut următoarele schimbări: Pâr. *Dr. Gheorghe Fireza*, la dorința proprie, a fost numit preot la Totești; pâr. *Septimiu Ionaș* din Totești a trecut, ca vicar toraneu, la Hațeg; pâr. *Teofil Crișan* din Hațeg a fost ales și numit canonic la Lugoj; pâr. *Dr. Ioan Marianescu*, canonic prebendat, prin promovare graduală, a fost înaintat canonic can-

Terminând cu injecția, i-am spus d-nei Petrini atât: Mimy a adormit!... D-na Petrini se apropie de pat și văzând privirea sticloasă a copilei, isbucni:

— Bine, doctore, tu spui că Mimy a adormit? când în realitate ea este moartă! Și, aruncându-se peste trupul copilei, începu să țipe sfâșietor. Vrui să părăsesc camera, când auzii la spate un răs strident. Mă întorsei brusc și o văzui pe d-na Petrini cu fața desfigurată, dansând prin cameră cu copila în brațe. Înțeleses la moment. Biata „mamă” înnebunise. În aceeași zi am transportat-o la clinică.

Un dangăt de clopot începu să vibreze tânguitor...

— Ascultă, doctore, iarăși un mort... Clopotul sună la biserică ortodoxă.

— E pentru Mimy... șopti doctorul Georgescu, abătut.

— Cum? încă nu a fost înmormântată?

— Nu, înmormântarea se face astăzi, e moartă numai de alaltăieri; și, privind-mă cu ochii umeziți, întrebă: Ai ceva afacere urgentă?

— Ceea ce a fost mai urgent, am terminat. Mai am să fac unele târguțeli și...

— Ai luat masa? Așa-i că nu? Vino, te rog, s'o luăm împreună, la mine.

— Îți mulțumesc, dragă Trănel, dar... nu vreau să-ți fac deranj.

— Ce deranj? auzi vorbă! Eu sunt holtei, frate dragă, și... unui om necăsătorit — cred eu — nu i-se poate pricinui deranj. Masa o

celar; pâr. *Aurel Barbu* din Hisiaș a fost numit admin. parohial la Vălioara.

Spre cinstea altarelor. În 12 Noembrie c., Sf. Părinte a dispus să se cetească, în coasistor solemn, la care a asistat și Sanctitatea Sa personal, decretul zise „del Tuto” pentru canonizarea alor trei noi candidați la gloriola sfințeniei sărbătorește proclamată. Cele trei stele noi de pe cerul Bisericii sunt: *Fericita Louise de Marillac*, alias văduva Le Gras; ser. *Pompilio M. Pizzotti*, preot-călugăr din ordinul piariștilor, și ser. *Maria Michaela* del SS. Sacramento, înființătoare de nouă tagmă de călugărițe (*Angelle del SS. Sacramento e della Carita*). După neam Louise de Marillac e franțuzoaică; *Pompilio M. Pizzotti* e italian, iar *M. Michaela* e spaniolă.

Danle marlinmoasă. Curatoratul bisericii noastre din Urmeniș, și cu el toți poporenii din acea parohie, au avut, nu de mult una din cele mai plăcute surprize: o donație de *douăzeci și cinci de mii Lei*. Suma le este nu se poate mai binevenită în vederea clădirii bisericii. Cel care le-a făcut această bucurie e pâr. *Gavril Pop*, protopopul din Luna de Arieș. Pentru care faptă plată multă îi cer dela Domnul bunii noștri credincioși din Urmeniș. — Cerere ce nu se poate să rămână neascultată.

Credința în Rusia. Așa și-a intitulat conferința ce-a ținut-o în cadrele congresului catolic dela Mainz profesorul universitar *Ivan Pusinov*, pe vremuri profesor universitar la Petrograd. Valorosul conferențiar a afirmat, în cunoștință de cauză, că nici vorbă de stângerea credinței în inimile mulțimilor ruse. Bolșevicii, nu-i vorbă, au încercat totul ca s'o stârpească. Încercările lor însă au rămas zadarnice: credința a fost cu mult mai puternic înrădăcinată în adâncimile sufletului popular, decât să poată fi desrădăcinată.

Locale. Dumineca viitoare, a săptămânii XIV după înălțarea sf. Cruci, va predica în catedrală pâr. *Ioan Vultur*, prof. la liceul de băești.

— Grupul profesorilor hotărâți să scoată cât de curând o revistă proprie aici la Blaj a luat inițiativa ținerii unei serii de conferințe. Cea dintâiu a fost cea a pâr. *Dr. Nicolae Lupu*, având drept obiect persoana ep. Ioan Bob, cu

am abonată la restaurant, dar astăzi vom lua-o la mine acasă.

Închipulește-ți... mama mă tratează și astăzi ca pe vremea când eram student. Îmi trimite pachete mereu. Abia sunt câteva zile de când am primit o mulțime de bunătăți. Șuncă, costiță de purcel, prăjitură, majun, nucii, mere, etc... Și crede-mă, o felle de șuncă sau o costiță de purcel primite dela „mama”, plătesc cât toate fripturile dela restaurant.

Intrați în locuința doctorului ne întâmpină un flăcălandru, care făcea pe ordonanța.

— Halde, Gheorghe, îl zise doctorul, a-prinde fițilul samovarului și gătește-ne câte-un ceai; dar repede! și, întorcându-se spre mine:

— Dă-ți jos paltonul și, până îmi schimb haina, servește-te de aici...

Așeză pe masă o farfurie cu felii de șuncă, pâine, etc... apoi spuse zâmbind: Te servesc așa... „românește”... ca omul cărula îi lipsește din casă „boreasa”... Și în vreme-ce doctorul își făcea toaleta grăbit, eu începui să mă lupt în tăcere cu o costiță, cugetându-mă la nenorocirea ce a dat peste familia avocatului Petrini.

Simțindu-mi ochii umeziți, privii o vreme în gol și oftai:

— Sărmanul Petrini!...

— Da, șopti doctorul Georgescu, clătind din cap abătut, în aceste câteva zile, de când a dat peste el nenorocirea, bietul Petrini, a slăbit îngrozitor. Să-l vezi, e de nerecunoscut,

multele și marile merite culturale-naționale ale acestui strălucit arhieru.

— Precum se știe, prefect al județului nostru a fost numit d. *Simion Ghidaru*, profesor de liceu. Dumineca trecută i-a fost instalarea, prin d. ministru Gh. Cipăianu. La solemnitățile ocazionale au luat parte, pe lângă multă altă lume aleasă, oficială și neoficială, și păr. vicar general Ambroziu Chețianu, cu păr. prepozit capitular Iacob Popa, reprezentând cercurile bisericesti.

— Cohorta cercetășească din loc »Simion Bărnuțiu«, a aranjat Marți, de Intrarea în Biserică, o reușită *șezătoare cercetășească*: Program bogat și variat, cu recitări, cântece, solo de flaut, coruri, și exerciții gimnastice, între cari o conferință cu subiect de circumstanță (de prof. Dr. Cor. Suciu) și o schiță umoristică de N. Lupu.

Șezătoare religioasă în Maleru Năsăudului. Inimoișii noștri credincioși din Maleru, strâns grupați în jurul conducătorilor lor firești: păr. Iuliu Pop și d. inv. Dumitru Vranău, dau dovezi de foarte frumoase și rodnice preocupări religioase-culturale. Agru și Reuniunea Mariană a femeilor din loc aranjază alternativ isbutite și cercetate șezători religioase. Așa au făcut și Marți, în 21 Noemvrie c., când au avut un program viu și variat. Pe lângă conferința păr. Iuliu Pop s'au mai recitat două versuri religioase, s'au cântat două bucăți corale de către școlari, s'au cetit părți din »100 sfaturi« ale P. Lucian Pop și s'a jucat piesa teatrală »Despre lux« din partea elevilor dela școala primară.

Razele cosmice pot fi transformate? A trezit, pe bun cuvânt, senzație enormă declarația sayantului englez Tesla c'ar fi isbutit să construiască o mașină în stare să transforme razele cosmice în raze luminoase. Afirmative ar mai fi numai puțin timp până când noua invenție va fi pusă la dispoziția marelui public. Aceasta ar însemna că s'a sfârșit cu întrebarea petrolului, gazului și a electricității pentru luminat. Lumina cosmică ar fi și mai ieftină și mai convenabilă din toate punctele de vedere.

— Firește, dar vezi că... d-na Petrini nu a vrut. Chiar și Mimy s'a născut numai așa... întâmplător. Când și-a dat seama că este gravidă, a vrut să-și provoace avort dar soțul, care o supraveghia mereu, s'a opus. A urmat o scenă, nu tocmai delicată, — singura scenă care s'a petrecut între ei în timpul celor nouă ani de căsnicie. Energia bărbatului a învins. D-na Petrini a renunțat la gândul avortului, sub condiția ca acest copil să fie primul și ultimul. Petrini, deși ai fi dorit și alți copii, totuș, de dragul păcii și a liniștii casnice, a acceptat. După ce s'a născut copilă, — sunt șapte ani de atunci — d-na Petrini a început s'o alinte cu o dragoste bolnăvicioasă. Și totuș... — lucru curios — n'a mai vrut alți copii. Fără îndoielă, d-na Petrini a fost o soție bună, dar, spre nenorocirea ei, prea a iubit luxul și petrecerile. Iar când ai trei sau patru copii, nu prea ai vreme să alergi după plăceri și distracții.

Doctorul aruncă o privire fugară spre ceasornic, apoi își strigă servitorul.

— Gheorghel! — Ordonaiți! — Fierbe apa? — Da!

— Caută cești, lingurițe și celelalte.

Sticla cu rom e pe scria în camera de alături; repedel și, întorcându-se spre mine: Trebuie să ne grăbim. Ceremonia religioasă a fost fixată pentru ora unu, și acum e unu și un sfert. Vil și tu.

— Da, doctore, e o datorie creștinească. Sorblirăm cealul în grabă, apoi o luăm

Iubileu unic în felul său. Din Peking vine știrea că *Peking Gazette*, — a doua gazetă în lume, întru cât îi privește vechimea, — și-a sărbătorit aniversara una-miie. În legătură cu această sărbătoare de casă, numita gazetă relevă faptul că în trecutul său de un mileniu împlinit numără nu mai puțin de 1797 redactori uciși. Motivele s'a întâmplat să fie și de ordin politic. De cele mai multe ori însă redactorii suprimați au plătit cu capul lipsa de delicateță de care au dat dovadă. Meteahnă, pe care chiniezii altora le-o mai iartă. Redactorilor de gazete însă, odată cu capul, nu. — Așa spune surata jubilentă.

Aviz literar! De Sfintele Sărbători, va apare la Blaj întâiul număr al revistei de cultură »BLAȘUL« editată de un grup de profesori. Abonamentul anual va fi 180 Lei; cele de sprijin se primesc de pe acum la adresa *N. Comșa str. Reg. Ferdinand, 23*. Cititorii noștri sunt rugați a-i da tot concursul.

Telefonul „Unirii“

P. Hosman. O nouă încercare facem cu plăcere. Dar nu în general și principal, ci pentru fiecare caz singuratic în parte. Pentru aceasta, de sigur, e nevoie de petiție în regulă, întărită cu documentele necesare. — Rezultatul demersului rămâne totuși problematic. Situația generală în învățământ și, în consecință, și directivele ministerului în astfel de materie, acum sunt altele decât acum câțiva ani. — În ce privește admiterea »seminariștilor« dela Sibiu la înscrierea în »Academie«, nu putem da nici un răspuns. Ar trebui să cunoaștem cazuri concrete, și nu le avem.

B. Cluj. Răspunsul la întrebare nu-i tocmai ușor. Nu numai pentru noi, ci pentru toată țara, felul cum s'a ajuns la formarea actualului guvern este învăluit în mister. Il cunosc numai puținii inițiați în tainele oculite ale unor puteri ce nu este bine omului a le numi. Este interesant, din acest punct de vedere, și următorul comunicat sosit de peste ocean, și publicat de »Rador« în »Adevărul« de Sămbătă: »Uniunea evreilor români din America salută această schimbare de guvern și felicită pe Soveran pentru curajoasa atitudine pe care o are în greaua situație de astăzi, exprimând speranța că guvernul Duca-Titulescu va salva România de hitlerism și de tot ce implică hitlerismul«. Comentar la această »felicitare« ciudată scrie d. Nae Ionescu, în »Cuvântul« din 23 Noemvrie. Concluzia lui este, că d. Duca pornește la războiu »nu împotriva extremismului, ci împotriva unui eventual antisemitism«. Viitorul va arăta, dacă e bun tălcul, ori nu.

P. Reghin. Nu avem informațiuni amănunțite. Știm numai ceace cetim în »Dacia Creștină« a păr.

tăcuți spre locuința avocatului Petrini. Sosiți aici, trecărăm pe sub poarta îmbrăcată în negru și, urcând câteva scări de stejar, ne strecurărăm prin mulțimea care venise să asiste la ceremonia religioasă într'o cameră spațioasă. Ceremonia săvârșită de trei preoți începuse de multișor. Imi rotii privirea în jur și îl zării pe avocatul Petrini stând lângă catafalcul tixit cu coroane și jerbe de flori albe, privind cu ochii împalanjenți spre micuța Mimy, care părea că doarme, cu zâmbetul senin și nevinovat încremenit pe buze.

Când am convenit cu el ultima oară, părul îi era castaniu și ondulat, doar pe tâmpile de avea câteva fire cărunte, iar acuma părul îi era alb, parcă l-ar fi nins. Sărmanul om!

— Și ce ușor ar fi putut suporta el și soția lui necazul provenit din moartea copilei, când ar fi avut și alți copii.

Unul dintre preoți începu cu glas tânguș cântarea:

„Cu adevărat deșertăciune sunt toate“...

Avocatul Petrini își ridică mâinile tremurătoare la cap și, plecându-se spre sicriul copilei, începu să plângă în tăcere.

Simțindu-mi inima înduloșată, imi plecai capul în palme și începui și eu să plâng, alături de doctorul Georgescu și alți prieteni ai familiei Petrini. O plângeam pe Mimy?

Nu! Copiii nu săvârșesc în viața lor fapte vrednice de lacrimi. Mimy era fericită!...

... Dar plângeam pe ruinele unui cămin pustit.

Gabor dela Iași. În numărul din 15 Noemvrie el vestește, cu justificată bucurie, apariția unui nou organ de presă catolică, la București, care a ieșit la 29 Octomvrie, sub titlul: »Crainicul«. Va fi un »ziar săptămânal de informațiuni, morală, artă și știință«. Abonamente se pot face la direcția lui, în București VI, Strada Vincențiu Babeș No. 1 bis. — Ne bucurăm și noi, din toată inima, de apariția noului confrate, căruia îi dorim spor mult și viață lungă. Regretăm numai că nu-l cunoaștem mai deaproape, fiindcă nu ni-s'a trimis. Sperăm însă, că în curând îl vom avea.

F. Iara. Vă mulțămim pentru abonamentele ce ne-ați trimis dela parohiile: Băișoara, Filia de jos, Filia de sus, Lita, Muntele Băișoarei, Poșaga de jos, Sălicea, Șchiopi, Șutu și Hășdate.

Am primit abonamentul pe 1933: Dr. B. Cluj, A. Ciuc-Sângeorz, S. Cernăuți, oficiul parohial Bistrița, Biserica catolică Galați, D. Gherța-Mică, F. Glod, F. Isroni.

Dr. C. Cleveland-Ohio. Am primit suma de 341 Lei 50 b. în contul abonamentului Dvoastre.

V. Seini. Am primit 400 Lei, abonament pe 1933 și 1934.

S. Beiuș-Șoneuș. Am primit 200 Lei, abonament pe 1934.

T. Gherla. Am primit 200 Lei. Achitat până la 30. IV 1933.

Biserica, Iapa. Am primit suma trimisă. Achitat până la 31. VIII 1934.

P. Giorocuta. Confirmăm primirea abonamentului pe timpul 1. VII 1928-30. XI 1930.

Parohia, Șibot. Am primit 300 Lei. Achitat până la 30. VI 1932.

Dr. B. Lugoj. Am primit abonamentul pe 1931, 1932 și 1933. Numerii ceruți l-au trimis.

Dr. L. Grosi. Am primit suma de 50 Lei.

P. Doh. Am primit abonamentul pe 1932.

Tuturor cunoscuților și prietenilor, cari din prilejul trecerii din viață a neuitatei noastre

Leontina Ciura n. Lucaciu

au luat parte la durerea noastră, prin participarea la funerarul, coroane, sau scrisori de condoleanță, le exprimăm — pe această cale — cea mai sinceră mulțumită. Cluj, Noemvrie 1933.

Familia Alexandru Ciura

! În atenția parohilor și curatoratelor bisericesti !

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate supertoar, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

TOT AICI: Policandre, Sfeșnice, cruci, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți și imprimate preoțești și de rugăciuni. »CĂRAREA FERICIRII« aprobată de P. S. S. Episcopul Hossu, legată în celuloid 450; în piele 3-400; în pânză 150; în carton tare 100; broșat 75 Lei, conține toate rugăciunile, paraclisul și slujba. CĂRTICICA LUI SFT. ANTONIE DE PADUA în legătură carton tare 25, broșat 20 Lei. Diferite predici, VERSURI LA MORȚI (cântări funebre pentru femei, bărbați și copii) Lei 32. — Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. — Medalii de aluminiu pt. Reuniuni, cu inscripție după dorință, etc.

Se execută Ieonostase după cerință, cu Prețuri convenabile.

Cereți Oferte.

Cereți prețurant detaliat

Cețiți și răspândiți: »UNIREA«